

Tüzes tények

TUJTAD, HOGY...

... az olimpiai lángot az ókori Görögországban, Olümpiában, Héra istennő temploma és oltára közötti területen gyújtották meg? A papnők különböző szertartásokat végeztek, a főpapnő a napistenhez, Apollóhoz imádkozott, és tükrök segítségével gyújtotta meg az olimpiai lángot. Napjainkban is Olümpiában gyújtják meg a lángot egy fém parabolatükörrel, amivel a napsugarakat egy pontba gyűjtik össze. Ezt követően kel útra a láng az olimpiai játékok színteréhez.

... 1900-ban, a párizsi olimpiai játékok során a tűzoltás is szerepelt a versenyszámok között?

... az égéshez a „tűz-háromszög” elemeire van szükség: oxigénre, magas hőmérsékletre és éghető anyagra? A tűz elalszik, ha bármelyik hiányzik.

... a gyertya átlagosan 1000 Celsius fokon ég? Legforróbb pontján, a láng felső részén azonban elérheti az 1400 fokot is.

... a világűrben nincsen légáramlat, és a gyertya lángja kékes színű, félgömb formát alkot?

... jéggel is lehet tüzet gyújtani? Ha a jeget domború lencse formára csiszolják, és egy pontba gyűjtik vele a napsugarakat.

... a mamutfenyő akár 3000 évig is élhet? Gyanta nélküli, kb. 40 centiméter vastag kérge tűzálló palástként védi a lángoktól és a hőtől.

... az égő fa azért pattog, mert a tűzben elforr a fa víztartalma? A vízgőz hirtelen felszabadulása okozza a ropogó hangot.

... nem minden állat retteg a tűztől? Az ausztráliai tűzbogár akár 50 km távolságból is érzékeli a bozóttüzeket. A lángok közepette rakja le petéit, hogy kikelt lárvái a bozóttűz után csemegézhesenek kedvenc táplálékukból, a frissen elégett fából.

... Valenciában minden márciusban megrendezik a Las Fallas (ejtsd: lász fájjász) nevezetű tűzünnepet? Ilyenkor kb. 800 darab, óriási, akár 27 méteres bábut égetnek el hatalmas máglyákon, hogy megünnepeljék a tavaszi napfordulót és a tűz tisztító erejét.

... a világ legmagasabb örömtüzét a norvég Ålesund (ejtsd: óleszund) városában, a tavaszi napforduló alkalmából rakták? A máglya 47,4 méteres volt.

... a híres nagy londoni tűzvészben, amely 1666. szeptember 2. és 6. között dühöngött, a város négyötöde a lángok martalékává vált? Mindössze 6 ember vesztette életét. Ezt megelőzően a pestis 70 000 emberéletet követelt Londonban.

... senki sem tudja, ki volt a tűzcsap feltalálója? A szabadalom a Washington államban lévő szabadalmi hivatalban, 1836-ban tűz martalékává vált.

... az ausztráliai Új-Dél-Walesben található a híres Wingen-hegy, amit a helyiek Burning Mountainnek (ejtsd: bőning mautin, azaz égő hegy) neveznek? Itt kb. 30 méterrel a felszín alatt több mint 6000 éve ég a szén.

... a Kalahári-sivatag szélén, a dél-afrikai Wonderwerk-barlangban bukkantak az eddigi legrégebbi tűzhely maradványaira? Az egymillió éves üledékrétegben faszénhamu nyomait fedezték fel kőeszközökkel és állati csontokkal együtt.

BORSICZKY-FÉL JÚLIA